

EXPUNERE DE MOTIVE

În anul 2006, Ministerul Justiției a reușit, prin implementarea Planului de Reformă să creeze premise pentru degrevarea instanțelor prin introducerea medierii ca metodă de soluționare a disputelor în relație cu sistemul judiciar.

Astfel, în luna mai a anului 2006 a apărut Legea nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator iar în toamna anului 2006 a fost constituit primul Consiliu de mediere, ai cărui membrii au fost validați de către ministrul justiției.

Au fost autorizați și au fost avizate formele de exercitare ale primilor mediatori în România iar în anul 2008 a fost publicat primul Tablou al mediatorilor autorizați.

Interesul pentru această modalitate de soluționare a disputelor precum și pentru profesia de mediator este în continuă creștere, dar actuala lege 192/2006, a dovedit că are o serie de lacune în privința funcționării cu rezultate care să ducă într-adevăr la degrevarea instanțelor de judecată.

În acest sens, sunt necesare implementarea unor prevederi ale Directivei 52/2008/CE, privitoare la caracterul executoriu între părți al acordului de mediere, întărirea reglementărilor referitoare la îndrumarea justițiabililor către mediere, mai buna organizare a Consiliului de mediere și a profesiei de mediator, introducerea instituției medierii în domenii noi.

România, ca de altfel toate statele din Comunitatea Europeană, are termen în noiembrie 2010 pentru asigurarea intrării în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare, pentru a se conforma Directivei nr.52 /2008/CE a Parlamentului European și a Consiliului, privind aspecte ale Medierii în Materie Civilă și Comercială. De asemenea, România are obligația conform directivei susmenționate, art.12 alin.(1) pct.2 ca atunci când „statele membre adoptă aceste acte, ele să conțină o trimitere la respectiva directivă.”

Având în vedere că medierea este o modalitate de soluționare a conflictelor pe cale amiabilă extrajudiciară, ea nu trebuie considerată ca o soluție inferioară procedurii judiciare și de aceea Directiva Europeană nr.52/2008 insistă asupra conținutului acordului dintre părți și recomandă ca acest conținut să aibă caracter executoriu și forță executorie .

Regulamentul CE nr.2201/2003 prevede în mod expres că un acord pentru a fi executoriu într-un stat membru el trebuie să fie executoriu și în

statul în care respectivul acord a fost încheiat. În acest sens, în cazul în care conținutul acordului rezultat în urma medierii și care privește aspecte din dreptul familiei nu este executoriu în România, el nu va putea fi executoriu nici în celelalte state din UE.

Completările și modificările propuse în Legea nr. 192/2006 au rolul de a asigura accesul mai bun la justiție, de instituire a unui spațiu de libertate și securitate a cetățeanului, care să cuprindă metode de soluționare a litigiilor atât pe cale judiciară cât și extrajudiciară .

Medierea asigură o soluționare extrajudiciară eficientă din perspectiva costurilor și a duratei de rezolvare a litigiilor. Dar, pentru o funcționare încurajatoare, în România trebuie asigurat cadrul legal care să permită părților să le fie garantat, ca odată semnat un acord de mediere, acesta este respectat atât de părți cât și de organismele statului, fapt pentru care acordul părților rezultat din mediere trebuie redactat de mediator în conformitate cu voința părților, semnat de părți și de mediator iar conținutul respectivului acord să producă efectele unui act autentic între părți.

Ținând cont de noutatea instituției medierii ca soluție alternativă la instanța de judecată, prezenta lege trebuie să conțină termeni imperativi, în unele cazuri de obligativitate relativă a parcurgerii procedurii de mediere, care să aibă rolul de educare a cetățeanului și spre o cale extrajudiciară, de mediere, dar care să nu-i limiteze dreptul de a apela în orice moment la o procedură judiciară sau arbitrală.

Pentru dezvoltarea aplicării medierii în relație cu sistemul judiciar și pentru ca medierea să devină o reală alternativă de soluționare a disputelor cu consecințe în degrevarea instanțelor este nevoie de promovarea mai insistentă, inclusiv prin măsuri legale, a acestei modalități de rezolvare a disputelor și de asumarea și promovarea ei la nivelul mediului juridic (judecători, procurori, avocați, consilieri juridici, executori, etc).

Mai mult, medierea apare ca modalitate de degrevare și a celorlalte organe judiciare (Poliție, Parchet), prin soluționarea alternativă a disputelor penale, cel puțin în cazurile care presupun plângere prealabilă.

Părțile în dispută pot încerca rezolvarea problemelor lor prin mediere atât înainte de sesizarea organelor judiciare cât și pe parcursul desfășurării procedurilor judiciare. În felul acesta se dă posibilitatea părților să relaționeze, și nu în ultimul rând unii vor rămâne în relații detensionate, poate chiar de prietenie.

Este de așteptat ca, dat fiind gradul scăzut de cunoaștere a acestei modalități de soluționare sau chiar necunoașterea existenței acestei alternative, părțile în dispută să acceseze calea cunoscută de rezolvare: apelează la Poliție, Parchet și instanțe judecătorești.

„Capacitatea sistemului de justiție din România este încă redusă” conform Raportului Intermediar al Comisiei Comunităților Europene către Parlamentul European și Consiliu referitor la Justiție, dat publicității la data de 12 februarie 2009. În atare condiții, implementarea eficientă a instituției medierii în conformitate cu prevederile Directivei 52 devine o prioritate și o necesitate. Reforma sistemului judiciar stagnează fiind menținute aceleași probleme identificate și în 23 iulie 2008 în raportul anterior: numărul mare de dosare, lipsa de personal, aplicarea neuniformă a legii, etc. Eficientizarea medierii prin modificarea și completarea Legii nr.192/2006 ar contribui la reformarea și modernizarea sistemului judiciar, cu beneficii de imagine considerabile la nivel european.

Având în vedere cele arătate, propunem spre dezbateră și adoptare prezentul proiect de lege.

INIȚIATORI

Alina Gorghiu	Cuny
Bogdan Opreanu	Boltz
Matei Andrei	Clus
Budo Daniel	Bunar
PETRU CĂLIAU	du
FLORIN LORDBACHE	Q
MIRCEA GROSARU - n.p.a.	D. Grosaru
ZISOPOL DRAGOS -	D. Zisopol
MIHAI VOICU	M. Voicu
IONUT STROE -	AS